
ПРАВИЛА ЗА ОЦЕНКА НА ПОРТФЕЙЛА И ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НЕТНАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ НА ДОГОВОРЕН ФОНД "КОМПАС ЕВРОСЕЛЕКТ"

(Изм. с реш. на СД от 08.06.2018г.)С настоящите Правила се уреждат принципите и методите за оценка на активите, пасивите и изчисляване на нетната стойност на активите на Договорен Фонд "Компас Евроселект" ("Договорния Фонд" или "Фонда"), организиран и управляван от Управляващо Дружество "Компас Инвест" АД ("Управляващото Дружество"). Също така се уреждат принципите и методите за избягване на конфликти на интереси и за осигуряване на защита срещу разкриването на вътрешна информация.

Настоящите Правила уреждат процедурата и организацията на изчисляването на нетната стойност на активите за целите на:

- определяне на нетната стойност на активите на един дял, определяне на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дялове на Фонда;
- спазване на инвестиционната политика, ограниченията за инвестиране и разпределението на активите в портфейла, както и изискванията за минимални ликвидни средства и структурата на активите и пасивите на Фонда;
- спазване на разпоредбите на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ), подзаконовите актове по прилагането му и всички други нормативни изисквания.

Правилата за оценка на активите на Договорния Фонд, съдържащи принципите и методите за оценка на активите, както и системата на организация на тази дейност, се основават на:

- използване на единна и последователна система за оценяване на активите от портфейла, за вземане на решения и контрол;
- система за събиране на информация, свързана с определянето на нетната стойност на активите - източници на информация и видове;
- правила за избягване на конфликти на интереси и за осигуряване на защита срещу разкриването на вътрешна информация;
- протоколиране на решенията, свързани с определянето на нетната стойност на активите, и прилагане на съответните документи към протоколите;
- технологично и програмно осигуряване при определяне на нетната стойностна активите;

- система за съхраняване и защита на документацията, свързана с определянето на нетната стойност на активите, на хартиен и на магнитен носител.

I. Принципи и методи за оценка на активите и пасивите. Нетна стойност на активите

Методиката се основава на Правилата на Договорния Фонд и нормативните актове, свързани с неговата дейност. Методиката включва принципите и методите за оценка на активите и пасивите на Фонда.

A. Оценка на активите

Основни принципи при оценка на активите

1) Оценката на активите и пасивите на Фонда се извършва съгласно Международните счетоводни стандарти по §1., т. 8 от Допълнителните Разпоредби от Закона за счетоводството.

2) Оценката на активите на Договорния фонд се извършва:

1. При първоначално придобиване (признаване) на актив – оценката се извършва:

- по цена на придобиване, в случай на финансов актив, неоценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- по цена на придобиване, в случай на финансов актив, оценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата.

2. При последващо оценяване – съгласно настоящите Правила, прилагани за последваща оценка на ценните книжа в портфейла.

3) Последваща оценка се извършва за всеки актив, включително и за първоначално признатите към датата на оценката, по справедлива стойност, определена съгласно настоящите Правила.

4) Покупките/продажбите на финансовите инструменти се осчетоводяват на датата на сключване на сделката.

5) Справедливата стойност на финансовите инструменти от портфейла на Фонда, при активен пазар в Република България, се определя въз основа на “среднопретеглената цена на сключените сделки за деня на оценката”, която е оповестена публично към деня на оценката от местата за търговия, и се счита за

аналогичен показател на “цената на затваряне” по смисъла на чл. 27 от Наредба № 44.

6) Справедливата стойност на финансовите инструменти от портфейла на Фонда, при неактивен пазар, се определя като се използват техники за оценяване, които включват използване на цени от скорошни и справедливи пазарни сделки между информирани и желаещи страни, справка за текущата справедлива стойност на друг актив, който е в значителна степен еквивалентен, и общоприети методи.

7) Емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда се основава на нетната стойност на активите към датата на определянето ѝ като към нея се прибавят, съответно изваждат, разходите по емитиране или обратно изкупуване, ако такива са предвидени в Проспекта и Правилата на Фонда.

8) Емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда се изчисляват от управляващото дружество под контрола на банката-депозитар.

9) Банката-депозитар гарантира, че стойността на дяловете на Фонда се изчислява от управляващото дружество в съответствие със ЗДКИСДПКИ и Правилата за изчисляване на нетната стойност на активите на управляваната колективна инвестиционна схема. Банката-депозитар е длъжна да следи за спазването на Правилата за оценка на активите на Фонда от страна на управляващото дружество.

Честота на оценка и оповестяване на цените на дяловете

1)(Изм. с реш. на СД от 12.07.2018г.) Нетната стойност на активите, емисионната стойност и цената на обратното изкупуване на един дял се изчисляват и оповестяват всеки работен ден.

2)(Отм.с реш. на СД от 12.07.2018г.) 3) В случаите, когато не се провежда търговия на места за търговия в деня на оценка, последваща оценка на активите се извършва за деня на последната търговска сесия, предхождащ деня на оценката.

Основни правила при оценка на активите във връзка с изпълнение на подадени поръчки

1) Управляващото дружество изпълнява поръчката за покупка или обратно изкупуване на дялове на Фонда по емисионната стойност, съответно цена на обратно изкупуване, определени за най-близкия ден, следващ деня, в който е направена поръчката и за който се определя оценка, наричан по-нататък “деня на оценка”.

2) (Изм. с реш. на СД от 12.07.2018г.) Определянето и оповестяването на емисионна стойност и на цената за обратно изкупуване на дялове на Фонда се извършва всеки работен ден *“деня на определяне и оповестяване на оценка”*.

3) (Изм. с реш. на СД от 12.07.2018г.) Всеки работен ден се определя и оповестява емисионната стойност и цената за обратно изкупуване на дяловете, които се основават на оценка на активите за предходния работен ден, и по които се изпълняват подадените поръчки за записване и обратно изкупуване през предходният работен ден.

4)(Отм. с реш. на СД от 12.07.2018г.) 5) Поръчките за покупка на дялове се изпълняват в срок до 7 дни от датата на подаване на поръчката за записване.

6) Поръчките за обратно изкупуване на дялове се изпълняват в срок до 10 дни от датата на подаване на поръчката за обратно изкупуване.

7) Управляващото дружество изпълнява поръчката за покупка на дялове до размера на внесената от инвеститора сума, която се разделя на определената емисионната стойност на един дял и броят на закупените цели дялове се закръглява към по-малкото цяло число, а срещу остатъка от внесената сума се издава частичен дял, определен до четвъртия знак след десетичната запетая.

Методи за оценка на активите

В стойността на активите се включва стойността на всеки един от притежаваните от колективната инвестиционна схема активи по баланса към датата на определяне на оценката. Тяхната стойност се изчислява, както следва:

1. Справедливата стойност на **ценни книжа и инструменти на паричния пазар, емитирани от Република България** в страната, търгувани на места за търговия при активен пазар, се извършва:

1.1. въз основа на средноаритметична от цените "купува" при затваряне на пазара за последния работен ден, обявени от не по-малко от двама първични дилъри на държавни ценни книжа.

1.2. в случай ,че няма достатъчно оферти „купува“ в деня на оценката, справедливата стойност се определя по обявени цени "купува" от двама първични дилъри за най-близкия ден от предходният 30-дневен период или друг аналогичен показател, оповестяван публично от места за търговия.

1.3. в случай ,че не се провежда търговия на места за търговия в работни за страната дни, оценката се извършва по обявени цени "купува" от двама първични дилъри за деня на последната търговска сесия, предхождащ деня на оценката. В

случай че няма оферти „купува“ в деня на последната търговска сесия, предхождащ деня на оценката, справедливата стойност на тези инструменти се определя по цени "купува" от двама първични дилъри или друг аналогичен показател, оповестяван публично от места за търговия за най-близкия ден от 30-дневния период, предхождащ деня на оценката. При оценката се отчита и натрупаната лихва за съответните дни.

2. Справедливата стойност на издадените от Република България ценни книжа и инструменти на паричния пазар в чужбина, както и на издадените от друга държава членка и трета държава ценни книжа и инструменти на паричния пазар, търгувани на места за търговия при активен пазар, се определя:

а) по цена "купува" при затваряне на пазара в деня на оценката, обявена в електронна система за ценова информация.

б) по цена "купува" при затваряне на пазара за последния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация, в случай че мястото за търговия не работи в деня на оценката.

в) в случай , че в деня на оценката няма оферти „купува“ , то тогава оценката се извършва по цена „купува“ или друг аналогичен показател за най-близкия ден от 30-дневния период, предхождащ деня на оценката.

г) в случаите когато не се провежда търговия на места за търговия в работни за страната дни, оценката се извършва въз основа на цена „купува“ за деня на последната търговска сесия, предхождащ деня на оценката. В случай че няма обявени цени „купува“ в деня на последната търговска сесия, предхождащ деня на оценката, справедливата стойност на тези инструменти се определя по цена „купува“ или друг аналогичен показател, оповестяван публично от места за търговия за най-близкия ден от 30-дневния период, предхождащ деня на оценката.

д) в случай че цената, съгласно буква „а“ - „г“ е брутна, тя се използва пряко за преоценка. При условие, че цената е чиста, на основата на лихвените характеристики по периодичност и равнище на лихвените купони, тя се преобразува в брутна и след това се използва за преоценка.

3. При невъзможност да се приложат начините за оценка по т. 1. и т.2 справедливата стойност се определя чрез прилагане на съответните методи:

3.1. методът на съпоставими цени за финансови инструменти със сходни условия за плащане, падеж, ликвидност и риск или

3.2. методът на на дисконтираните парични потоци, както следва: като основа за изчисленията се използват цените на последните издадени емисии със съответен матуритет, които първичните дилъри са задължени да котират. Тези най-нови емисии със съответен матуритет по-нататък са наричани за краткост „основни емисии“. Емисията, чиято цена трябва да бъде определена се наричана „търсена емисия“.

За целта на изчисленията цените на основните емисии се изчисляват по реда на т. 1.

Изчислението на цените на съответните емисии чрез метода на линейна интерполация преминава през следните етапи:

а) На основата на осреднени цени на основните емисии се формира крива на дохода;

б) В зависимост от остатъчния срок до падежа на търсената емисия се определя местоположението ѝ спрямо най-близката предхождаща и най-близката следваща по срок основни емисии;

в) Определя се разликата (в дни) между срока до падежа на двете основни емисии, както и разликата в дохода им до падежа;

г) Изчислява се множител, като разликата в дохода до падежа се разделя на разликата в дните до падежа;

д) Определя се разликата в дните до падежа на търсената емисията и предхождащата я основна емисия;

е) Получената разлика се умножава с множителя от предходната стъпка, за да се изчисли разликата в дохода до падежа на търсената и основната емисия;

ж) Доходът до падежа на търсената емисия се получава, като изчислената в предходната стъпка разлика в доходите се добави към доходността на основната емисия, предхождаща търсената;

з) На основата на получения доход до падежа на търсената емисия се изчислява брутната ѝ цена, чрез използване на следната формула:

$$P = \sum_{i=1}^N \frac{C/n}{(1+r/n)^{i-1+w}} + \frac{F}{(1+r/n)^{i-1+w}}$$

Където:

P – цената на ценната книга

F – главницата на ценната книга

C – годишният купон на облигацията

n – брой лихвени плащания за година

N – общ брой на лихвените плащания

r – процент на дисконтиране (равен на дохода до падежа)

i – пореден номер на лихвеното плащане

$$w = \frac{\text{дни до следващото лихвено плащане}}{\text{общ брой дни между две лихвени плащания}}$$

4. Справедливата стойност на български и чуждестранни акции и права, допуснати до или търгувани на места за търговия при активен пазар в Република България, се определя:

4.1. По среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за последния работен ден, обявена чрез системата за търговия или в борсовия бюлетин, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 0,02 на сто от обема на съответната емисия.

4.2. Ако не може да се определи цена по предходната точка, цената на акциите, съответно на правата, се определя като средноаритметична на най-високата цена "купува" от поръчките, валидни към момента на затваряне на регулирания пазар в последния работен ден, и среднопретеглената цена на сключените със съответните ценни книжа сделки за същия ден. Цената се определя по този ред само в случай, че има сключени сделки и подадени поръчки с цена "купува".

4.3. Ако не може да се приложи т. 4.2, цената на акциите, съответно на правата е среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за най-близкия ден през последния 30-дневен период, предхождащ деня на оценката, за който има сключени сделки. В случай че в предходния 30-дневен период е извършено увеличение на капитала или разделяне на акциите на емитента или е обявено изплащане на дивидент, среднопретеглената цена по изречение първо се коригира със съотношението на увеличение на капитала, съответно на разделяне на акциите или размера на дивидента, ако най-близкият ден през последния 30-дневен период преди датата на оценката, за който има сключени сделки, е преди деня, след който притежателите на акции нямат право да участват в увеличението на капитала, съответно деня на разделянето или деня, от който притежателите на акции нямат право на дивидент.

5. При невъзможност да се приложат начините за оценка на акции по т. 4, както и за акциите, които не се търгуват на регулирани пазари или други места за търговия, справедливата стойност се определя чрез последователно прилагане на следните методи:

- метод на нетната балансова стойност на активите
- метод на съотношението цена - печалба на дружества аналози,
- метод на дисконтираните нетни парични потоци.

Тези методи се прилагат в последователността, в която са описани по-долу, при условие, че посоченият на първо място метод не може да бъде използван.

5.1. Методът на нетната балансова стойност на активите се състои в изчисляване на стойността на акциите на оценяваното дружество като собствения капитал на

дружеството (въз основа на последния финансов отчет) се раздели на общия брой акции в обращение.

$$P = \frac{A - L - PS}{N}$$

където: P – стойността на обикновените акции на оценяваното дружество
 A – активи
 L – задължения
 PS – стойност на привилегированите акции
 N – общ брой обикновени акции в обращение

5.2. Методът на съотношението цена – печалба на дружество аналог се състои в:

а) Изчисляване стойността на акциите на оценяваното дружество чрез умножаване на неговата печалба на акция с пазарен множител. Пазарният множител изразява съотношението между цената на дружество - аналог, и неговата печалба на акция.

б) Печалбата на дружество - аналог, и на оценяваното дружество се определя на базата на финансови отчети обхващащи най-близкия едногодишен период, считан от последния публикуван финансов отчет. Печалбата на акция се определя като чистата печалба на дружеството се раздели на общия брой акции.

в) Множителят се изчислява на основата на среднопретеглена цена на сключените сделки за последния работен ден с акциите на дружеството аналог, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 0,02 на сто от обема на съответната емисия. Ако не може да се определи цена по предходното изречение, цената на акциите на дружеството аналог, се определя като средноаритметична на най-високата цена "купува" от поръчките, валидни към момента на затваряне на регулирания пазар в последния работен ден, и среднопретеглената цена на сключените със съответните ценни книжа сделки за същия ден. Цената на акциите на дружеството аналог се определя по този ред само в случай, че има сключени сделки и подадени поръчки с цена "купува".

г) Източник на първичната информация за извършване на посочените изчисления са счетоводните отчети на публичните дружества от регистъра на КФН и БФБ, или достоверен източник на информация за съответното място за търговия при активен пазар.

д) Начин и критерии за определяне на дружество аналог:

- Дружество – аналог е такова дружество, което осигурява достатъчно добра база за сравнение спрямо инвестиционните характеристики на оценяваното дружество.

- Изборът на дружества аналози, трябва да бъде обоснован чрез сравнителен анализ и оценка на техните характеристики и степента на сходство с характеристиките на оценяваното дружество.

- Дружеството аналог се избира съгласно посочените критерии измежду дружествата, търгувани на място за търговия при активен пазар на ценни книжа в държавата по седалището на емитента.

Критериите, на които задължително трябва да отговаря дружеството – аналог са:

- Сектор от икономиката, в който дружеството оперира;
 - Сходна продуктова гама;
 - Да има публикувани финансови отчети даващи възможност да бъде обхванат най-близкия едногодишен период;
 - Да има сключени сделки с акциите на дружеството през текущия работен ден.
- Други критерии, които се използват при аргументацията на избор на дружество – аналог са сравним основен капитал и сходни финансови показатели.

5.3. Методът на дисконтираните нетни парични потоци се използва за определяне на стойността на една обикновена акция на дружеството, като стойността на капитала на притежателите на обикновени акции се раздели на броя на обикновените акции в обращение.

Стойността на капитала на притежателите на обикновени акции се изчислява по два начина:

5.3.1. Метод на дисконтираните нетни парични потоци за обикновените акционери (Free Cash Flows to Equity) - чрез дисконтиране на нетните парични потоци, които остават за акционерите след посрещането на всички разходи, финансови задължения, необходими инвестиции и промени в оборотния капитал:

а) При този метод се използват нетните парични потоци, които остават след посрещането на всички разходи, покриването на финансовите задължения (включително главници и лихви по дългове на дружеството), необходимите инвестиции и промените в оборотния капитал.

б) Нетните парични потоци се изчисляват, като прогнозната нетна печалба след лихви и данъци върху печалбата:

- се увеличи с прогнозните разходи за амортизация,
 - се намали / увеличи с абсолютната стойност на прогнозната промяна в нетния оборотен капитал,
 - се увеличи с прогнозната стойност на нов дълг, както и постъпления от издаването на емисии привилегирани акции,
 - се намали с прогнозните инвестиции в дълготрайни активи,
 - се намали с прогнозните погашения по главниците на дълга,
-

- се намали с прогнозните дивиденди за привилегировани акции.

Използва се следната формула:

$$FCFE = NI + Dep - FCInv - \Delta WCIInv - PP - PD + ND,$$

където: $FCFE$ – нетни парични потоци за обикновените акционери
 NI – нетна печалба
 Dep - амортизации
 $FCInv$ – инвестиции в дълготрайни активи
 $\Delta WCIInv$ – промяна в нетния оборотен капитал
 PP – погашения по главници
 PD – дивиденди за привилегировани акции
 ND – нов дълг, както и постъпления от издаването на емисии привилегировани акции

в) При този метод нетните парични потоци се дисконтират с цената на финансиране със собствен капитал.

г) Цената на финансиране със собствен капитал е изискуемата норма на възвращаемост на обикновените акционери и се дефинира по следните начини:

- чрез безрисковия лихвен процент плюс рискова премия:

$$k_e = k_{RF} + RP$$

където k_e - цената на финансиране със собствен капитал,
 k_{RF} – безрисковия лихвен процент,
 RP – рискова премия.

- чрез Метода на оценка на капиталовите активи (Capital Asset Pricing Model - CAPM):

$$k_e = k_{RF} + (k_m - k_{RF}) \times \beta$$

където k_e - цената на финансиране със собствен капитал,
 k_{RF} – безрисковия лихвен процент,
 $(k_m - k_{RF})$ – пазарната рискова премия,
 k_m – очакваната възвращаемост на пазара
 β – бета коефициент.

- чрез метода на дисконтираните парични потоци:

$$k_e = \frac{D_1}{P_0} + g,$$

където k_e - цената на финансиране със собствен капитал,
 D_1 – очаквания следващ дивидент за една обикновена акция,
 P_0 – цена на една обикновена акция,
 g – очакван темп на растеж.

5.3.2. Метод на дисконтираните парични потоци за фирмата (Free Cash Flows to the Firm) - чрез дисконтиране на нетните парични потоци за всички акционери и други инвеститори, намалени с всички дългове на компанията и други вземания на инвеститорите, различни от акционерите. Използват се нетните парични потоци за всички инвеститори във фирмата – притежатели на акции, дълг и преференциални акции. Нетните парични потоци се изчисляват по два начина:

а) При първия начин нетните парични потоци се изчисляват, като прогнозната печалба преди лихви и след данъци върху печалбата:

- се увеличи с прогнозните разходи за амортизация,
- се намали с прогнозната промяна в нетния оборотен капитал,
- се намали с прогнозните инвестиции в дълготрайни активи.

Използва се следната формула:

$$FCFF = EBIT \times (1 - TR) + Dep - FCInv - \Delta WCInv,$$

където: $FCFF$ – нетни парични потоци за фирмата
 $EBIT$ – печалба преди лихви и данъци
 TR – данъчна ставка за фирмата
 Dep – амортизации
 $FCInv$ – инвестиции в дълготрайни активи
 $\Delta WCInv$ – промяна в нетния оборотен капитал

б) При вторият подход се използва следната формула:

$$FCFF = FCFE + Int \times (1 - TR) + PP - ND + PD$$

където: $FCFF$ – нетни парични потоци за фирмата
 $FCFE$ – нетни парични потоци за обикновените акционери
 Int – разходи за лихви
 TR – данъчна ставка за фирмата

PP – погашения по главници

PD – дивиденди за привилегировани акции

ND – нов дълг, както и постъпления от издаването на емисии привилегировани акции

в) Нетните парични потоци се дисконтират със среднопретеглената цена на капитала на дружеството. При определянето на относителните дялове на различните източници на капитал се използват пазарните им стойности.

г) Среднопретеглената цена на капитала на дружеството се определя чрез следната формула:

$$WACC = k_e \times \left(\frac{E}{E+D+PS} \right) + k_d \times (1-t) \times \left(\frac{D}{E+D+PS} \right) + k_{ps} \times \left(\frac{PS}{E+D+PS} \right),$$

където: *WACC* – среднопретеглената цена на капитала,

k_e е цената на финансиране със собствен капитал,

k_d е цената на финансиране с дълг, преди да е отчетен данъчния ефект от разходите за лихви,

t е данъчната ставка за фирмата,

k_{ps} е цената на финансиране с привилегировани акции,

E – пазарната стойност на акциите на компанията,

D – пазарната стойност на дълга на компанията,

PS – пазарната стойност на привилегированите акции на компанията.

Когато пазарната стойност на дълга не може да бъде определена, се използва балансовата му стойност.

5.3.3. Всеки един от методите за определяне на стойността на акционерния капитал може да използва един от двата модела на дисконтиране:

а) Постоянен темп на растеж, при който се приема, че ръстът на фирмата е постоянен и стабилен.

Формулата, която се използва е:

$$P_0 = \frac{FCF_1}{r - g},$$

където: *P₀* – настоящата стойност на свободните парични потоци;

FCF е или *FCFE* или *FCFF*;

r е съответната норма на дисконтиране;

g е постоянният темп на растеж на компанията.

б) Двуетапен темп на растеж, при който се приема, че съществуват два периода. За първия период се прави прогноза за нетните парични потоци за всяка година поотделно. За втория период се приема, че нетните парични потоци ще нарастват с устойчив темп или ще останат постоянни.

Формулата, която се използва, е:

$$P_0 = \sum_{t=1}^{t=n} \frac{FCF_t}{(1+r)^t} + \frac{P_n}{(1+r)^n},$$

където: P_0 – настоящата стойност на свободните парични потоци;
 FCF_t е или FCFE или FCFF през година t ;
 r е съответната норма на дисконтиране през първия период;
 P_n е стойността на свободните парични потоци в началото на втория период на устойчив ръст; P_n се изчислява по следния начин:

$$P_n = \frac{FCF_{n+1}}{r_n - g_n},$$

където: r_n е съответната норма на дисконтиране през периода на постоянен ръст; g_n е постоянният темп на растеж на компанията. Когато се приема, че през втория период нетните парични потоци ще останат постоянни, то тогава $g_n=0$.

5.4. Последваща оценка на акции, придобити в следствие от увеличение на капитала със средства на дружеството емитент или от разделяне на съществуващите акции, се извършва както следва:

а) В случаите на придобиване на (нови) акции от дадено дружество вследствие на увеличение на капитала със средства на дружеството, се признава вземане от датата, от която притежателите на акции на дружеството нямат право на акции от увеличението на капитала – датата след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на нови акции до датата на регистриране на увеличението на капитала и вписването му в депозитарната институция.

Стойността на вземането е равна на произведението от броя нови акции и цената на една нова акция.

$$R = N_n \times P_n,$$

където R – вземане,
 N_n – брой нови акции,
 P_n – цена на една нова акция.

Цената на една нова акция се получава като последната цена на оценка на една „стара“ акция бъде разделена на сумата от броя нови акции, придобити срещу една „стара“ акция и една 1 „стара“ акция.

$$P_n = \frac{P_0}{(N_r + 1)},$$

където P_n – цена на една нова акция,
 P_0 – последна цена на оценка на една „стара“ акция,
 N_r – брой нови акции за една „стара“ акция.

От датата на вписване на новите акции в депозитарната институция до датата на въвеждане за търговия на регулиран пазар или място за търговия, се признават новите акции по цена, изчислена по следната формула:

$$P_n = \frac{P_0}{(N_r + 1)}$$

където P_n – цена на една нова акция,
 P_0 – последна цена на оценка на една „стара“ акция,
 N_r – брой нови акции за една „стара“ акция.

След въвеждане за търговия на регулиран пазар или друго място за търговия на новите акции, последващата им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

б) случаите на придобиване на (нови) акции от дадено дружество в резултат от разделянето на вече съществуващите акции (сплит) се признава вземане от датата, от която новите акции са вече отделени от съществуващите акции – датата, след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на новите акции до датата на регистриране на новия брой акции в депозитарната институция:

Стойността на вземането е равно на произведението на броя нови акции и цената на една нова акция.

Цената на една нова акция се получава като последната цена на оценка на една „стара“ акция бъде разделена на броя нови акции, придобити срещу една „стара“ акция.

$$R = N_n \times P_0 \times \frac{1}{N_r},$$

където R – вземане,
 N_n – брой нови акции,
 P_0 – последна цена на оценка на една „стара“ акция,
 N_r – съотношение на сплита.

От датата на вписване на новите акции в депозитарната институция до датата на въвеждане за търговия на регулиран пазар или друго място за търговия, се признават новите акции по цена, изчислена по следната формула:

$$P = P_0 \times 1 / N_r$$

където P – цена на нова акция,
 P_0 – последна цена на оценка на една „стара“ акция,
 N_r – съотношение на сплита.

След въвеждане за търговия на регулиран пазар или друго място за търговия на новите акции, последващата им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, търгувани на регулиран пазар или съответно място за търговия.

5.5. Горезброените методи по т.5.1, 5.2, 5.3, 5.4 за определяне на справедливата стойност на ценните книжа могат да бъдат коригирани с коефициенти, обосновани на базата на данни и обстоятелства, представляващи съответно разкрита вътрешна информация.

6. В случаите на придобиване на права от дадено дружество при увеличение на капитала чрез емисия на акции се признава вземане (на права) от датата, от която притежателите на акции в дружеството нямат право да получат права за записване на акции от увеличението на капитала (датата, след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на права), до датата на регистриране на правата в депозитарната институция.

Стойността на вземането се изчислява на основата на следната формула:

$$R_r = N \times P_r$$

където

R_r – Вземане

N – брой права

P_r – цена на право

Цената на правото се изчислява чрез следната формула:

$$P_r = P_l - \frac{P_l + P_i \times N_r}{N_r + 1}$$

Където:

P_r – цена на право

P_l – цена на последна оценка на акцията (преди отделянето на правата)

P_i – емисионна стойност на новите акции

N_r – брой акции в едно право

От датата на регистрация на правата в депозитарната институция, същите се признават като актив в портфейла по цена определена по формулата по-горе.

6.1. При невъзможност да се приложат начините за оценка по т. 4. последващата оценка на права се извършва по цена, представляваща разлика между цената на съществуващите акции на дружеството, определена според изискванията на т. 4. „съответно т.5 и емисионната стойност на новите акции от увеличението на капитала, умножена по съотношението на броя акции в едно право.

6.2. От датата на записване на акциите в резултат на упражняване на правата до датата на регистриране на увеличението на капитала и вписването му в депозитарната институция записаните акции се отразяват като вземане, което се формира, като броят на записаните акции се умножи по сумата от стойността на едно право по последната оценка преди записването на акциите, разделена на броя акции в едно право и емисионната стойност на една акция.

$$R = N_n \times \left(P_i + \frac{P_r}{N_r} \right),$$

където

R – вземане,

N_n – брой записани акции,
 P_i – емисионна стойност на акция,
 P_r – стойност на едно право,
 N_r – брой акции в едно право.

6.3. От датата на вписване на новите акции в депозитарната институция до датата на въвеждане за търговия на регулирания пазар, или място за търговия се признават новите акции по цена, изчислена по следната формула:

$$P = P_i + \frac{P_r}{N_r}$$

Където:

P – цена на акцията
 P_i – емисионна стойност на акция
 P_r – стойност на едно право
 N_r – брой акции в едно право

След въвеждане за търговия на регулирания пазар или място за търговия на новите акции последващата им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, търгувани на регулиран пазар или място за търговия.

6.4. В случаите, в които се придобиват акции от непублично акционерно дружество вследствие на първично публично предлагане, акциите се признават от датата на регистрацията им в депозитарната институция (от датата на записване на акциите до датата на регистрацията им в депозитарната институция записаните акции се отразяват като вземане в размер, равен на платената емисионна стойност). Последващата оценка на акциите от датата на регистрацията им в депозитарната институция до датата на допускане на акциите за търговия на съответното място за търговия се извършва по цена, равна на емисионната стойност на една акция. След въвеждане на акциите за търговия на съответното място за търговия последващата им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

Предходните правила се прилагат съответно и при записване на акции от непублично акционерно дружество, за които не се предвижда последваща регистрация за търговия на регулиран пазар или друго място за търговия, като от датата на записване на акциите до вписване на увеличаването на капитала в търговския регистър записаните акции се отразяват като вземане в размер, равен на платената емисионна стойност, а след датата на вписване на увеличаването на

капитала в търговския регистър, последващата оценка на акциите се извършва по реда на т. 5 по-горе.

6.5. В случаите, в които се придобиват акции при учредяване на ново акционерно дружество, акциите се оценяват по емисионната им стойност до датата на допускане на акциите за търговия на съответното място за търговия. След въвеждане на акциите за търговия на съответното място за търговия последващата им оценка се извършва съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия при активен пазар. В случай, че се записват акции при учредяване на ново акционерно дружество, за които не се предвижда последваща регистрация за търговия на регулиран пазар или друго място за търговия, те се оценяват по емисионната им стойност до датата на вписване на дружеството в търговския регистър. След вписването, последващата оценка на акциите се извършва по реда на т. 5 по-горе.

6.6. В случаите на придобиване на права от дадено дружество при емисия на варианти с базов актив бъдеща емисия от акции на дружеството се признава вземане (на права) от датата, от която притежателите на акции в дружеството нямат право да получат права за записване на варианти (датата, след която сключени сделки с акциите не въздействат върху правото за придобиване на права), до датата на регистриране на правата в депозитарната институция.

Стойността на вземането се изчислява на основата на следната формула:

$$R_r = N \times P_r,$$

Където:

R_r – вземането;

N – броят на правата;

P_r – цената на правото.

Цената на правото се изчислява чрез следната формула:

$$P_r = P_l - \frac{P_l + (P_l + P_w) \times N_r}{N_r + 1}$$

Където:

P_r – цената на правото;

P_l – цената на последната оценка на акцията (преди отделянето на правата);

P_i - емисионната стойност на акциите от базовия актив (цената на упражняване на вариантите);

P_w - емисионната стойност на вариантите;

N_r – броят на вариантите в едно право.

От датата на регистрация на правата в депозитарната институция, същите се признават като актив в портфейла на Фонда по цена, определена по посочената формулата по-горе.

6.6.1. При невъзможност да се приложат начините за оценка по т. 4 справедливата стойност на права при емисия на варианти се определя по цена, представляваща разлика между цената на съществуващите акции на дружеството, определена според изискванията на т. 4 съответно т. 5, и сбора на емисионната стойност на акциите от базовия актив и емисионната стойност на вариантите, умножена по съотношението на броя на вариантите в едно право.

6.6.2. От датата на записване на вариантите в резултат на упражняване на правата до датата на регистриране на вариантите и вписването им в депозитарната институция записаните варианти се отразяват като вземане, което се формира, като броят на записаните варианти се умножи по сумата от стойността на едно право по последната оценка преди записването на вариантите, разделена на броя на вариантите в едно право и емисионната стойност на един вариант.

$$R = N_n \times \left(P_w + \frac{P_r}{N_r} \right),$$

където: R – вземането;

N_n – броят на записаните варианти;

P_w – емисионната стойност на един вариант;

P_r – стойността на едно право;

N_r – броят на вариантите в едно право.

От датата на записване на вариантите в резултат на упражняване на правата до датата на заплащане на емисионната им стойност възниква задължение към дружеството – емитент.

6.6.3. От датата на вписване на вариантите в депозитарната институция до датата на въвеждане за търговия на съответното място за търговия, вариантите се признават по цена, изчислена по следната формула:

$$P = P_w + \frac{P_r}{N_r},$$

Където:

- P – цената на варанта;
- P_w – емисионната стойност на един вариант;
- P_r – стойността на едно право;
- N_r – броят варианти в едно право.

След въвеждане на вариантите за търговия на съответното място за търговия справедливата им стойност се определя съгласно методите за оценка на ценни книжа, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия.

7. Справедлива стойност на дялове на колективни инвестиционни схеми, получили разрешение за извършване на дейност съгласно Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и/или на други предприятия за колективно инвестиране по чл. 38, ал. 1, т. 5 ЗДКИСДПКИ, които са от отворен тип се определя по последната обявена цена на обратно изкупуване. В случаите на временно спиране на обратното изкупуване на дяловете на колективна инвестиционна схема последващата им оценка се извършва или по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване, или по справедлива стойност на един дял. В случай че временното спиране на обратното изкупуване на дяловете е за период по-дълъг от 30 дни, последващата им оценка се извършва по справедлива стойност на един дял чрез прилагане на метода на нетната балансова стойност на активите.

7.1. Справедлива стойност на дялове на колективни инвестиционни схеми, получили разрешение за извършване на дейност съгласно Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и/или на други предприятия за колективно инвестиране по чл. 38, ал. 1, т. 5 ЗДКИСДПКИ, които са от затворен тип се определя:

а) По цена на затваряне, оповестявана публично към деня на оценката от съответния пазар;

б) при невъзможност да се приложи начинът за оценка по буква "а" оценката се извършва по цена на затваряне за най-близкия ден от 30-дневния период, предхождащ деня на оценката;

в) Ако не може да се приложи а) и б) финансовите инструменти се оценяват по нетната балансова стойност на активите .

7.2. Последваща оценка на акции и дялове, издавани от борсово търгувани фондове и други борсово търгувани продукти (ETFs, ETNs и ETCs), включително дялове на колективни инвестиционни схеми по чл. 38,

ал. 1, т. 5 от ЗДКИСДПКИ, при които съществуват ограничения за покупка и обратно изкупуване за определен клас инвеститори и/или определен размер на поръчката, и в резултат на тези ограничения Договорният фонд не може да закупи акциите и дяловете директно от издателя и съответно да предяви за обратно изкупуване притежаваните от него дялове, то финансовите инструменти се оценяват:

а) По цена на затваряне на сключените с тях сделки на регулирания пазар на ценни книжа, на който се търгуват дяловете и акциите на ETFs, ETNs и ETCs, обявена чрез системата за търговия или в борсовия бюлетин, за последния работен ден.

б) При невъзможност да се приложи т. а) дяловете и акциите на ETFs, ETNs и ETCs се оценяват по последната изчислената и обявена от съответния регулиран пазар индикативна нетна стойност на активите на един дял (iNAV-indicative net asset value).

в) При невъзможност да се приложи начинът на оценка по предходната точка, както и в случай на спиране на обратно изкупуване на дяловете/акциите на ETFs, ETNs и ETCs за период по-дълъг от 30 дни, същите се оценяват по последната определена и обявена от съответния издател нетна стойност на активите на един дял/акция.

8. Справедливата стойност на български и чуждестранни облигации, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия в Република България, се определя: се

а) по среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за последния работен ден, обявена чрез система за търговия или в борсовия бюлетин, ако обемът на сключените с тях сделки за деня е не по-малък от 0,01 на сто от обема на съответната емисия.

б) Ако не може да се определи цена по реда на подточка а), последваща оценка на облигации се извършва по среднопретеглената цена на сключените с тях сделки за най-близкия ден през последния 30-дневен период предхождащ деня на оценката, за който има сключени сделки.

в) В случаите, когато се определя справедлива стойност на облигации, по които предстои плащане на лихва и публикуваната в борсовия бюлетин цена на сключени с тях сделки или на цена "купува" е нетна, последващата оценка се формира, като към обявената в бюлетина цена се прибави дължимият лихвен купон към датата на извършване на оценката:

Стойността на натрупаната лихва се определя чрез използването на следната формула:

$$AccInt = F * \frac{C}{n} * \frac{A}{E}$$

Където:

AccInt – е натрупаният лихвен купон

F – е главницата (номиналната стойност) на облигацията

C – Годишният лихвен купон

n – броят на лихвените плащания в годината

A – изминалите лихво-дни от началото на лихвения период до датата на изчисленията. Дните се изчисляват на база 30 дни в месец или реален брой дни в зависимост от регламентацията в проспекта за съответната емисия.

E – броят дни в текущия лихвения период. Дните се изчисляват на база 360,364,365,366 дни в годината или реален брой дни в зависимост от регламентацията в проспекта за съответната емисия.

Към нетната цена се добавя натрупания лихвен купон към деня на извършване на оценката и изчислената брутна цена се използва за последваща оценка на облигацията.

9. (Изм. с реш. на СД от 11.11.2019г.) При невъзможност да бъде приложен редът по т. 8, букви „а“ – „б“ при формиране на справедливата стойност на облигации, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия при активен пазар, както и за определяне на справедливата стойност на облигации, които не се търгуват и не са допуснати до търговия на регулирани пазари или други места за търговия, се прилага методът на дисконтираните нетни парични потоци по формулата по-долу с норма на дисконтиране:

а) настоящата доходност до падежа на държавни ценни книжа със сходни условия на плащане и падеж, коригирана с рискова премия, отразяваща риска на емитента и дадената ценна книга.

б) при метода на дисконтираните парични потоци се използва следната формула:

$$P = \sum_{i=1}^N \frac{C/n}{(1+r/n)^{i-1+w}} + \frac{F}{(1+r/n)^{i-1+w}}$$

Където:

P – цената на ценната книга

F – главницата на ценната книга

C – годишният купон на облигацията

n – брой лихвени плащания за година

N – общ брой на лихвените плащания

r – процент на дисконтиране (равен на дохода до падежа)

i – пореден номер на лихвеното плащане

$$w = \frac{\text{дни до следващото лихвено плащане}}{\text{общ брой дни между две лихвени плащания}}$$

10. Справедливата стойност на български и чуждестранни ценни книжа, допуснати до или търгувани на места за търговия при активен пазар в чужбина, се извършва:

10.1. За ценни книжа, търгувани на регулирани пазари и официални пазари на фондови борси:

а) по цена на затваряне оповестявана публично към деня на оценката от съответния пазар за последния работен ден.

б) при невъзможност да се приложи начинът за оценка по буква "а" оценката се извършва по цена "купува" при затваряне на пазара за последния работен ден, обявена в електронна система за ценова информация на ценни книжа.

в) при невъзможност да се приложи начинът за оценка по буква "б" оценката се извършва по цена на затваряне за най-близкия ден от 30-дневния период, предхождащ деня на оценката;

10.2. Ако не може да се определи цена по реда на точка 10.1., оценката на конкретния вид ценни книжа се извършва при съответното прилагане на т.5, т.6., т.9.

11. (1) Справедливата стойност на финансовите инструменти на колективната инвестиционна схема при неактивен пазар се определя, като се използват техники за оценяване.

(2) Техниките за оценяване включват използване на цени от скорошни и справедливи пазарни сделки между информирани и желаещи страни, справка за текущата справедлива стойност на друг актив, който е в значителна степен еквивалентен, и общоприети методи.

12. (1) Последваща оценка на деривативни финансови инструменти с базов актив ценни книжа, допуснати до или търгувани на функциониращи редовно, признати и публично достъпни регулирани пазари или други места за търговия в Република България се определя съгласно т.4.

(2) Последваща оценка на деривативни финансови инструменти с базов актив ценни книжа, допуснати до или търгувани на функциониращи редовно признати и публично достъпни регулирани пазари или други места за търговия в чужбина, се извършва съгласно т. 10.1. от настоящите правила.

13. При невъзможност да бъде приложена т. 12 при формиране на цена за последваща оценка за опции, допуснати до или търгувани на регулирани пазари или други места за търговия на ценни книжа, последващата оценка се извършва като се използва подхода на Black-Scholes за определяне на цена на опция. Моделът Black-Scholes третира оценката на опции за покупка (кол опции), поради това формирането на стойността на пут опцията ще е функция на цената на кол опция за съответния актив при същите условия.

Формула за определяне на цената на пут опция:

$$P=C+Xe^{-rT}-S_0$$

Където:

C – Цената на кол опцията, изчислена по модела на Black-Scholes.

X – Цената на упражняване на опцията (Strike price).

e – 2.71828, основата на натуралната логаритмична функция.

r – Безрисков лихвен процент.

T – Срок до падежа на опцията в години.

$Xe^{-rT} = PV(X)$ – настоящата стойност на цената на упражняване на опцията.

S_0 – Текуща цена на базовия актив (този за който е конструирана опцията)

Изчисляване на "C" – цената на кол опцията за съответния актив със същите параметри (формула на Black-Scholes):

$$C_0=S_0N(d_1)- Xe^{-rT}N(d_2)$$

Където

$$d_1 = \frac{\ln(S_0 / X) + (r + \sigma^2 / 2)T}{\sigma\sqrt{T}}$$

$$d_2 = d_1 - \sigma\sqrt{T}$$

и където

C_0 – Текуща стойност на кол опцията

S_0 – Текуща цена на базовия актив

$N(d)$ – Вероятността един случаен опит върху стандартното нормално разпределение да има стойност по-малка от d . Съответните стойности могат да се намерят в таблици със стойностите на нормалното разпределение.

X – Цената на упражняване на опцията

e – 2.71828, основата на натуралната логаритмична функция

r – Безрисков лихвен процент.

T – Срок до падежа на опцията в години.

$Xe^{-rT} = PV(X)$ – настоящата стойност на цената на упражняване на опцията.

\ln – Функцията натурален логаритъм

σ – Стандартното отклонение на нормата на възвращаемост на годишна база (постоянно капитализирана) на базовия актив (волатилност).

Стандартното отклонение на нормата на възвращаемост за n наблюдения се изчислява по формулата:

$$\sigma = \sqrt{\frac{n}{n-1} \sum_{t=1}^n \frac{(r_t - \bar{r})^2}{n}}$$

където \bar{r} е средната възвращаемост за периода на извадката. Нормата на възвращаемост в деня t се определя в съответствие с постоянната капитализация като $r_t = \ln(S_t/S_{t-1})$.

14. При невъзможност да бъде приложена т.12. при формиране на цена за последваща оценка на варанти, допуснати до или търгувани на регулирани пазари или други места за търговия, или търгувани на извънборсови пазари, последващата оценка се извършва като се използва формулата по т.13 за изчисляване на цената на опции за покупка (кол опции).

15. При невъзможност да бъде приложена т.12 при формиране на цена за последваща оценка на фючърси, допуснати до или търгувани на регулирани пазари или други места за търговия на ценни книжа, последващата оценка се извършва по средния начин:

$$F = \{S - PV(D,0,T)\} * (1+Rf)^T,$$

,

Където:

F – цена на фючърс контракт;

S – спот цена на базов актив;

$PV(D,0,T)$ – настояща стойност на очакван дивидент

Rf – безрисков лихвен процент;

T – брой дни на контракта, разделен на 365.

16. (1) Справедлива стойност на деривативни финансови инструменти, търгувани на извънборсови пазари, се определя по цена "купува" на маркет-мейкър при затваряне на пазара в работния ден, предхождащ датата на оценката.

(2) При невъзможност да бъде приложено посоченото правило в ал.1. справедлива стойност на опции, търгувани на извънборсови пазари, се определя като се използва формулата по т.13.

(3) Справедлива стойност на валутните форуърдни договори се определя като се използва формулата по –долу. Когато срокът до падежа на валутните форуърдни договори е по-малък от 1 месец и в случай, че са налице незначителни разлики по отношение на стойностите на лихвените проценти, поради краткия срок и пренебрежимо малкото влияние на дисконтовите фактори, се приема, че форуърдният валутен курс към датата на определяне на справедливата стойност (t) е равен на текущия спот валутен курс.

$$V_t = \frac{N}{C} \left(\frac{1 + i_A}{1 + i_B} \right)^{T-t} + \frac{P}{C}$$

където:

V_t - стойност на форуърдния договор;

N – размер на форуърдния договор;

C - текущия спот курс между двете валути;

P – форуърден валутен курс, договорен при сключването на форуърдния договор;

i_A и i_B двата валутни курса се изразяват като единици валута B за една единица валута A .

i_A – безрисков лихвен процент за валута A ;

i_B – безрисков лихвен процент за валута B ;

T – дата на падеж на форуърдния договор;

t – текуща дата.

(4) Справедлива стойност на форуърди, различни от посочените в ал. 3 се определя като се използва формулата по т. 15.

17. Справедливата стойност на финансови инструменти, допуснати до търговия на повече от един регулиран пазар, се определя по цена на затваряне или друг аналогичен показател, оповестяван публично към деня на оценката от места за търговия, от които за съответния ден е изтъргуван най-голям обем прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар.

18. В случаите, когато не се провежда търговия на места за търговия в работни за страната дни или когато дадени ценни книжа са временно спрени от търговия, за последваща оценка на ценните книжа, приети за търговия на съответните

места, се приема оценката, валидна за деня на последната търговска сесия. При последваща оценка на облигации по реда на изречение първо се отчита и натрупаната лихва за съответните дни.

Правилото се прилага и в случаите, когато на местата за търговия не се провежда търговска сесия поради неработен в съответната страна ден, който е работен в Република България.

19. Справедлива стойност на влоговете в банки, парите на каса и краткосрочните вземания се оценяват към деня на оценката, както следва:

1. срочните и безсрочните влогове, парите на каса - по номинална стойност;
2. краткосрочните вземания без определен лихвен процент или доход - по себестойност;
3. краткосрочните вземания с определен лихвен процент или доход - по себестойност.

20. Финансовите активи, деноминирани в чуждестранна валута, се преизчисляват в легова равностойност, определена по централния курс на Българската народна банка, валиден за деня, за който се отнася оценката.

21. Последващата оценка на инструментите на паричния пазар, допуснати до или търгувани на регулиран пазар или друго място за търговия, се определя съгласно т. 10.1. При невъзможност да се приложи т. 10.1, както и за инструментите на паричния пазар, които не се търгуват на регулиран пазар или друго място за търговия, се използват следните формули:
Стойността на депозитния сертификат се определя по следната формула:

$$P_{CD} = \frac{MV}{\left[1 + \left(i \times \frac{d}{365}\right)\right]}$$

където:

$$MV = N \times \left[1 + \left(\frac{c}{100} \times \frac{d}{365}\right)\right]$$

P_{CD} е стойността на депозитния сертификат;

MV – стойността на депозитния сертификат на падежа;

N – номинална стойност на депозитния сертификат;

d – брой дни от датата на преоценка до падежа;

i – дисконтов процент;

c – лихва, платима върху депозираната сума, посочена върху сертификата.

Краткосрочните държавни ценни книжа (съкровищни бонове) се оценяват по формулата:

$$P_{Tb} = N \left[1 - \left(i \times \frac{d}{365} \right) \right]$$

P_{Tb} е цената на съкровищния бон;

N – номинална стойност;

i – дисконтов процент;

d – брой дни от датата на преоценка до падежа.

Дисконтовата норма в горните формули се определя по общоприложими методи..

22. Справедливата стойност на другите финансови инструменти по чл. 38 ЗДКИСДПКИ извън тези посочени в настоящите правила се определя по реда на чл. 27, съответно чл. 31 от Наредба №44 или по други общоприети методи за оценка, посочени в тези Правила .

Б. Оценка на пасивите на Фонда

Стойността на пасивите на Фонда е равна на сумата от балансовите стойности на краткосрочните и дългосрочните задължения по баланса. Задълженията, деноминирани в чуждестранна валута, се изчисляват в лева по централен курс на БНБ към датата на оценяване. Пасивите се оценяват съгласно действащите счетоводни практики в момента на извършване на оценката.

В. Определяне на нетната стойност на активите

Нетната стойност на активите (НСА) се изчислява като разлика между стойността на всички активи, изчислена съгласно настоящите Правила, и стойността на всички задължения по баланса, изчислена съгласно настоящите Правила.

Г. Ролята на одиторите на Фонда за оценка на портфейлите и определяне на НСА

Ролята на одиторите за оценка на портфейлите и определяне на НСА е да дадат одиторско мнение в съответствие със Закона за независимия финансов одит и професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти, за това, че изготвяните от Управляващото Дружество финансови отчети на Фонда не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия. Одитът включва проверка на базата на тестове на доказателствата относно сумите и оповестяванията, представени във финансовите отчети на Фонда и оценка на прилаганите счетоводни принципи и съществените оценки, направени от ръководството, както и цялостното представяне във финансовите отчети.

II. (Изм. с реш. на СД от 08.06.2018г.) Процедура за определяне на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Договорен Фонд "Компас Евроселект"

Тази процедура се основава на изискванията на закона и Правилата на Фонда. Банката депозитар на Фонда осъществява общия контрол по спазване на закона, Правилата на Фонда и настоящите Правила при определяне на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда. Управляващото Дружество осъществява дейността по събиране и анализиране на всички документи и всяка информация, които ще послужат за определянето на нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Договорния Фонд, както и за извършването на всички необходими счетоводни операции във връзка с тази дейност.

1. Лица, определящи и упражняващи контрол при определянето на НСА, НСА на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване

Нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда се изчисляват от Управляващото Дружество под контрола на Банката депозитар на Фонда при спазване на настоящите Правила. Задължение на Управляващото Дружество е публикуването на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване.

2. Технология за определяне на НСА, НСА на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване

2.1. (Изм. с реш. на СД от 12.07.2018г.) Нетната стойност на активите на Договорния Фонд и нетната стойност на активите на един дял се определят всеки работен ден, най-късно до 14.30 часа, при условията и по реда на настоящите Правила, съгласно действащото законодателство, Правилата на Фонда и Проспекта за публично предлагане на дялове. Оценката се извършва на база активите, с които разполага фонда предходният работен ден и със съответните цени на финансови инструменти от този ден. Управляващото Дружество извършва оценка на портфейла на Фонда, определя нетната стойност на активите на Фонда, нетната стойност на активите на един дял, и изчислява емисионната стойност и цената на обратно изкупуване под контрола на Банката депозитар на Фонда.

2.2. (Изм. с реш. на СД от 20.07.2018г.) Процедура за определяне на нетната стойност на активите на Фонда, нетната стойност на активите на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване:

Между 09.00 и 12.30 часа всеки работен ден се извършва следното:

- определят се активите и цената на активите, съгласно настоящите правила;
- извършва се осчетоводяването на всички операции на Фонда и преоценката на паричните средства и пасивите, деноминирани във валута;
- определят се нетната стойност на активите, нетната стойност на активите на един дял и се приема решение относно емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда. Нетната стойност на активите на един дял се определя като нетната стойност на активите на Фонда се раздели на броя на дяловете в обръщение в момента на това определяне.
- Емисионната стойност е равна на нетната стойност на активите на един дял;
- Цената на обратно изкупуване на един дял е равна на нетната стойност на активите на един дял, намалена с разходи за обратно изкупуване в размер на 1 % от нетната стойност на активите на един дял ;
- всеки работен ден най-късно до 12.30 часа се изпраща на Банката Депозитар изчислената нетна стойност на активите, нетна стойност на активите на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване на дяловете на Фонда, както и на цялата информация за определянето им, включително за броя на продадените и обратно изкупени дялове с приключил сетълмент;
- всеки работен ден най-късно до 14.30 часа се изчаква потвърждение от Банката Депозитар за правилността на така изчислените нетна стойност на активите, нетна стойност на активите на един дял, емисионна стойност и цена на обратно изкупуване на дяловете на Фонда (при констатирани нарушения се извършват корекции на несъответствията);
- до 14.30 часа всеки работен ден завършва процеса по определяне на нетната стойност на активите.

До края на работния ден, в който се извършва изчисляването на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда Управляващото Дружество обявява тези данни:

- ❖ в офиса на Управляващото дружество , където се приемат поръчките за продажба и обратно изкупуване на дялове и се осъществяват контактите с инвеститорите и притежателите на дялове във Фонда;
- ❖ на Интернет страницата на Управляващото Дружество.
- ❖ Емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на договорния фонд могат да се оповестяват при всяко изчисление, но без да е задължително, и на интернет страницата на БАУД или чрез финансова медия или агенция, с която Управляващото дружество има сключен договор, посочени в Проспекта на договорния фонд.

Управляващото Дружество води протоколи за обсъжданията, решенията и източниците на информация, свързани с определянето на нетната стойност на

активите на Фонда. Към протоколите се прилагат информацията и документацията, които са използвани за вземане на решенията. Протоколите се съхраняват минимум пет години. Цялостната документация и информация, свързана с определяне на НСА на Фонда и нетната стойност на един дял се съхранява на хартиен и магнитен носител.

Контролът върху процеса на съхраняване на документите, свързани с изчислението на НСА на Фонда и определяне на нетната стойност на активите на един дял се осъществява от Изпълнителния член на Съвета на директорите (Изпълнителния Директор) на Управляващото Дружество.

Източниците на информация, определяща за изчисляване на НСА, са официалния бюлетин на “Българска фондова борса – София” АД, първичните дилъри на ДЦК, Ройтерс, Bloomberg, CEDEL, EUROCLEAR и др.

Управляващото дружество систематизира, класифицира и посочва използваните източници на информация.

Управляващото Дружество използва програмен продукт при изчисляване на нетната стойност на активите, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване. Програмният продукт е свързан със счетоводната система на Фонда, което позволява залагане на макети за осчетоводяване на различните операции и последващо автоматично генериране на счетоводните записи, които се приемат в счетоводната система. Този тип свързаност елиминира двойното въвеждане на информация, както и допринася за избягването на грешки при повторно въвеждане. Софтуерът разчита дневните файлове на Българска фондова борса – София и ги включва в информационния масив на системата. На база на тези данни се изчислява пазарната цена на позициите, търгувани на БФБ при съблюдаване на притежавания обем от съответните позиции в портфейла на Договорния фонд и при спазване на уредените в тези правила критерии за наличие на пазарна цена и се включва в нетната стойност на активите. Пазарните цени на другите активи ще бъдат импортирани по електронен път. Програмният продукт е с различни нива на достъп, което гарантира защита на данните при изчисляване на НСА. Програмата съхранява данните, свързани с изчисляване на НСА, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване и позволява проверката им за предходни периоди.

Цялата документация и информация, използвана за определяне на нетната стойност на активите, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване се съхранява на хартиен и магнитен носител от управляващото дружество минимум 5 години. Поради опасност от загубване по технически причини, тя се съхранява и на втори магнитен носител.

III. Организация на дейността по оценка на портфейла и определяне на нетната стойност на активите на Фонда

1. Управляващото Дружество отговаря за приемането, изменението и допълнението на настоящите Правила. Управляващото Дружество осъществява контрол за спазването и прилагането на Правилата от всички лица, които участват в изчисляването на нетната стойност на активите.

2. Управляващото Дружество взема решенията, свързани с определяне на НСА, НСА на един дял, емисионната стойност и цената на обратно изкупуване съгласно действащото законодателство, Правилата и Проспекта на Фонда, и настоящите Правила. Управляващото Дружество определя стойността на активите, и събира и анализира данните, необходими за осъществяване на тази дейност. То отговаря и за получаването на пазарните котировки и валутния курс за целите на изчисляване на нетната стойност на активите. Управляващото Дружество извършва и всички счетоводни операции във връзка с преоценката на активите.

3. Банката депозитар на Фонда контролира изчисляването на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете на Фонда в съответствие със ЗДКИСДПКИ, актовете по прилагането му, Правилата и Проспекта на Фонда и настоящите Правила. Банката депозитар на Фонда проверява извършената оценка и определената нетна стойност и уведомява писмено Управляващото Дружество за резултата от проверката до 14.30 часа в деня на оценката. В случай на констатирано нарушение, Банката депозитар на Фонда уведомява Управляващото Дружество до 14.00 часа в деня на оценката и изисква отстраняване на несъответствията.

IV. Базисни правила за избягване на конфликти на интереси и за осигуряване на защита срещу разкриването на вътрешна информация

- Управляващото дружество е приело и прилага Политиката за избягване на конфликт на интереси, който може да възникне в процеса на оценка на активите на Фонда. Политиката включва правила и мерки за осигуряване защита срещу разкриването или използването на вътрешна информация, свързана с оценката на активите, преди нейното оповестяване.
- Изисквания за лицата, които работят по договор за Управляващото Дружество:
 - разкриват информация за личните сделки с финансови инструменти в срок до края на работния ден следващ деня на получаване на потвърдението за сключената сделка;
 - не могат да разгласяват, освен ако не са оправомощени за това, и да ползват за облагодетелстване на себе си или на други лица факти и

обстоятелства, засягащи наличностите и операциите по сметките на Фонда, както и всички други факти и обстоятелства, представляващи търговска тайна, които са узнали при изпълнение на служебните и професионалните си задължения.

- Поръчките за записване и обратно изкупуване на дялове на Фонда се изпълняват след оповестяване на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на един дял.
- Управляващото Дружество осигуряват справедливото третиране на притежателите на дялове като прилага принципите за защита на техните интереси, за необлагодетелстване на едно лице за сметка на друго, за еднакво третиране при равни условия, както и за цялостно разкриване на необходимата информация за вземане на инвестиционно решение.
- Отдел “Нормативно съответствие” в Управляващото Дружество, в рамките на предоставените му по закон и с вътрешни правила правомощия, следи за законосъобразното и правилно осъществяване на дейността на Управляващото Дружество като в случай на опасност от застрашаване на интересите на притежателите на дялове, отговорникът на отдела незабавно уведомява висшето ръководство, което е длъжно да свика заседание на Съвета на директорите в разумен срок за разглеждане на въпроса и предприемане на конкретни мерки.

(Изм. с реш. на СД от 17.05.2018г.) Настоящите Правила могат да бъдат изменени, допълнени или заменени по решение на Съвета на директорите на Управляващото Дружество, което влиза в сила след одобрение от Комисията по финансов надзор по предложение на Заместник-председателя, ръководещ Управление “Надзор на инвестиционната дейност” на Комисията за финансов надзор.

Настоящите Правила са приети от Съвета на директорите на Управляващото Дружество “Компас Инвест” АД с решение от 07.02. 2018г. като Управляващото Дружество действа за сметка на Договорен Фонд “Компас Евроселект” и са изменени с решение от 17.05.2018г. 08.06.2018г. 12.07.2018г. , 20.07.2018 г.и 11.11.2019г.

**за УД „Компас Инвест” АД,
действащо за сметка на ДФ „Компас Евроселект”:**

Милена Александрова,
Председател на СД

Ивайло Ангарски,
Изпълнителен директор